

Kirsti ir sodinti medžių patiems negalima

Janina Gadliauskienė
Žalioji Lietuva

Ar galima kur panorėjus miesto teritorijoje pasodinti medį ar krūmą, o paskui jį pačiam genėti, nukirsti. Apie tai Vilniaus miesto Pilaitės seniūnijoje rajono gyventojams dėstė Aplinkos ministerijos Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamento Vilniaus miesto agentūros vyriausiasis (VRAAD)specialistas Albinas Morkūnas.

Vis dar žalojami medžiai

Pilaitė, naujausias Vilniaus rajonas, iki dabar želdynais savo teritorijoje pasigirti negali. Vieni neužaugę, kiti medžiai ar krūmai vis dar sodinami. Dažnai tai atlieka entuziastai be specialistų pagalbos. Todėl pasižvalgius po kiemus iškart gali pamatyti kur ir kaip pasodinta. Prie naujesnių namų sukaišioti brangesni iš medelynų supirkti medeliai, pasižymintys įvairove. Tuo tarpu, prie blokinių namų auga čia pat iš miško parsinešti pasodinti medžiai. Atrodo reikėtų džiaugtis bet kokiomis pastangomis vėjų gairinamą Pilaitę padaryti žalia. Tačiau ne vietoje pasodintas ar kitaip kaimynui neįtikęs medis gali tapti ir dideliu galvos skausmu.

Įsruties g. 8, Pilaitėje

Prieš keletą savaitių eidama iš miško prie Įsruties g. 8 namo pamačiau nugenėtą uosialapį klevą. Gali būti, kad medis užaugo pats, niekieno nesodintas. Tačiau jo kamieno skersmuo rodė, kad jo amžius ne keletu metų, o nuo to laiko kai buvo pradėtos statybos Pilaitės rajone.

Prie medžio buvo suversta didelė krūva nugenėtų šakų, o iš paties klevo likęs tik stuobrys su baltuojančiomis neužteptomis vietomis. Kaip Lietuvos žaliųjų judėjimo atstovei ne kartą teko matyti taip nugenėtus medžius ir kiekvieną kartą jausdavausi lyg man pačiai kažkas būtų nukapojęs rankas. Nežinai ar humaniščiau tokiam medžiui leisti vargti atsiauginant šakas ar geriau visai jį nukirsti. Aplinkos ministerijos patvirtintų Medžių genėjimo urbanizuotose vietovėse taisyklių 5.1. punkte nurodoma, kad draudžiama nupjauti lajas bet kokiam aukštyje, paliekant tik bešakį kamieną.

Specialistas sukviėtė gyventojus

VRAAD vyriausiasis specialistas
Albinas Morkūnas

Norėdama išsiaiškinti šią situaciją iki galo kreipiausi į VRAAD. Šios institucijos vyriausiasis specialistas Albinas Morkūnas atvykęs į vietą išsiaiškino, kad klevą nugenėjo to paties namo gyventojai. Jiems savivaldybė dar prieš dvejus metus buvo išdavusi leidimą krūmų ir medžių genėjimui. Tačiau leidimo galiojimo laikas jau buvo baigęsis prieš metus.

Gyventojai nugenėję šalia augusius alyvų krūmus, laukė, kad klevą nugenės genėjimo darbai užsiimanti įmonė. Tačiau nesulaukę pagalbos, iniciatyvos ėmėsi patys.

VRAAD specialistas, norėdamas išaiškinti seniūnui ir gyventojams kaip ir kas gali genėti medžius, krūmus, pakvietė visus susirinkti į seniūniją. A. Morkūnas nurodė, kad Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Želdynų poskyris negalėjo fiziniam asmeniui išduoti leidimo genėjimo darbams, nes medis augo bendro naudojimo teritorijoje. Tokia teritorija naudojasi visi daugiabučių namų gyventojai. Savivaldybė šiuos darbus yra pavedusi atlikti dviem įmonėms ir tik jos gali genėti medžius, krūmus ar juos nukirsti. Todėl, pagal specialistą, pirmiausiai dėl neleistino medžio nugenėjimo yra kalta savivaldybė. Neturintys praktikos gyventojai nežino kaip tai teisingai medžius ar krūmus genėti, o be to, atlikdami darbus gali ir susižaloti.

Už savavališką genėjimą – bauda

VRAAD vyriausiasis specialistas perspėjo, kad už savavališką medžių, krūmų, augančių ne miško žemėje žalojimą arba naikinimą, pagal Lietuvos respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 78 straipsnį, piliečiams užtraukia perspėjimą ar baudą. Negalima patiems atlikti ne tik genėjimo darbų, bet taip pat savo iniciatyva sodinti krūmus arba medžius. Tik Vilniaus miesto savivaldybės želdynų skyriaus specialistų nurodymu, šiuos darbus gali atlikti specializuotos įmonės. Miesto teritorijoje turi būti sodinami sertifikuoti medelyne užauginti medeliai bei krūmai. Savivaldybės specialistas turėtų nurodyti kur kokie tinka ir kaip dera vienas medelis prie kito. Be to, medžiai sodinami atitinkamu atstumu nuo namo sienos (5 metrai) ir penkių metrų atstumu nuo į namą praeinančios komunikacijų linijos bei kanalizacijos šulinių.

Svarbiausia - nesipykti

Į pokalbį įsiterpęs Pilaitės seniūnas Albinas Šniras pastebėjo, kad laikantis tokių griežtų reikalavimų, Pilaitės rajonas iki dabar būtų likęs plynas, be želdinių. Mat, savivaldybė neturi lėšų, o seniūnijoje belikę vos pora specialistų. Anksčiau seniūnija turėjo architektą, kuris teritorijos apželdinimu besidomintiems gyventojams galėjo nurodyti reikalingas vietas. Tad pasitarus su specialistais, kur ir kokius medžius ar krūmus sodinti, kiekviena iniciatyva yra tik sveikintina.

Nors nugenėtas uosialapis augo gana atokiu atstumu nuo namo ir atrodė niekam negalėjo kliudyti, tačiau namo gyventojai bijojo, kad medžio šakos gali užkristi ant bėgiojančių vaikų arba lapai gali užkimšti kanalizacijos šulinį. Buvo įrodinėjama, kad ir prie įėjimo augantis medelis jau kelia šaligatvio plyteles ir yra per daug pasviręs. Vėliau viena gyventoja prisiminė, kad ji ar jos vyras yra alergiški klevo žiedams, kita- beržams. Neužilgo atsirado alergiškų ir žydinčių alyvoms. Atrodė, iškirtus visus medžius namo gyventojams pagaliau palengvėtų. Kilusį ginčą tarp kaimynų A. Morkūnas išsprendė sutardamas, kad gyventojai be savivaldybės žinos daugiau nieko nekirs, negenės ir nesodins. O jei sumanys ką nors keisti, tai pirmiausiai susirinks daugiau kaip pusės namo gyventojų parašus, kartu aptars visas problemas ir kreipsis į savivaldybėje sudarytą visuomeninę želdynų komisija. Pastaroji, gavusi prašymą, atvyks į vietą ir išsiaiškins aplinkybes.